

مبانی فقهی و حقوقی جواز تغییر جنسیت^۱ در ترازوی نقد

محمد مهدی کریمی نیا^۱، مریم حاتمی فرد^۲

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی، دانشگاه خرمشهر، طلبه سطح دو (کارشناسی)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه حضرت فاطمه معصومه (س)، اهواز

چکیده

«مبانی فقهی و حقوقی جواز تغییر جنسیت» عنوان کتابی است که به خامه خانم دکتر مهدیه محمدتقی زاده، و توسط نشر مجد، و در سال ۱۳۹۶ ش. به زیور طبع آراسته شده است. اگرچه بحث «تغییر جنسیت» یک پدیده نوظهور و جدید محسوب می‌شود، ولی در این باره کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌های فراوانی نگاشته شده است. البته کتاب مورد بررسی، از این جهت که نویسنده محترم تلاش می‌کند که هم «مبانی فقهی» و هم «مبانی حقوقی» جواز تغییر جنسیت را بررسی کند، و نیز این پدیده نوظهور را از نقطه نظر «جواز تغییر جنسیت» مورد توجه قرار دهد، حائز اهمیت است. برخی مباحث مهم این کتاب از این قرار است: «معناشناسی واژگان تغییر جنسیت»، «سبب شناسی علمی در تغییر جنسیت»، «خاستگاه تغییر جنسیت در اجتهاد شیعی»، «جایگاه تغییر جنسیت در نصوص دینی»، «تعریف تغییر جنسیت»، «سبب شناسی تغییر جنسیت در علم پزشکی و روانشناسی»، «سبب شناسی تغییر جنسیت در اندیشه‌های اجتماعی»، «مقاصد شرعی و نقش آن در اوامر و نواهی»، و «بررسی علت و ملاک در کشف حکم». توجه به برخی نکات شکلی و محتوایی که در ادامه خواهد آمد، می‌تواند ارزش‌ها و محاسن این تلاش علمی را بیشتر کند.

واژه‌های کلیدی: تغییر جنسیت، خنثی‌ها، دوجنسی‌ها، ترانس سکشوال، مسائل مستحدثه